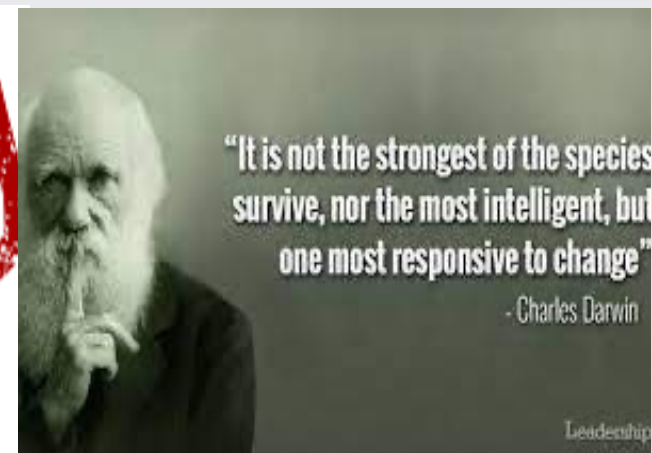

Masterclass Versnellingsaanpak Beton

13 en 14 oktober 2022

Vragen van de masters

Vragen vanuit de Masters - Introductie

In twee dagen zal met het winnende team een verdieping gemaakt worden op het winnende idee CO2 portemonnee. Dit zal gedaan worden met de volgende masters:

[Prof. mr. dr. Fredo Schotanus](#)

[Mr. Andrea Chao](#)

[Prof. dr. ir. André Nijhof](#)

[Prof. dr. drs. ir. Christoph Maria Ravesloot](#)

[ass. Prof dr. ir. Marc Ottelé](#)

Vragen vanuit de Masters - André Nijhof

[Prof. dr. ir. André Nijhof](#) is hoogleraar Duurzaam Ondernemen en Stewardship aan Nyenrode Business Universiteit. Hij maakt deel uit van het Nyenrode Faculty Expertisecenter [Entrepreneurship, Governance & Stewardship](#). Samen met [Lucas Simons](#) is hij schrijver van het boek [Changing the Game](#) waarin zij inzichten en strategieën onthullen die ons in staat kunnen stellen om de grootste duurzaamheidsuitdagingen van onze generatie aan te gaan.

In dat verlengde wil ik graag drie vragen aanreiken:

1. In welke fase bevindt jullie initiatief zich als het gaat om de vier fasen van duurzame markttransformatie (zie bijlage)?
2. Welke organisaties zijn de vijf belangrijkste bondgenoten die kunnen helpen om de transitie te versnellen en wat zouden die bondgenoten dan moeten doen?
3. Als we vooruitblikken naar de komende jaren, welke spelregels van het spel (structuren) moeten dan veranderen om jullie initiatief verder te laten schalen?

Vragen vanuit de Masters – Fredo Schotanus

[Prof. mr. dr. Fredo Schotanus](#) is als hoogleraar Publieke Inkoop verbonden aan het Departement Economie. Hij is daarnaast lid van het managementteam van het Utrecht University Centre for Public Procurement ([UUCePP](#)). Dit centrum is een interdisciplinair onderzoekscentrum op het terrein van aanbestedingsrecht en publieke inkoop. Binnen de leerstoel Publieke Inkoop voert hij onderzoek uit naar een duurzame, sociale en effectieve benutting van de markt voor overheidsopdrachten.

1. Hoe gaan jullie opdrachtgevers helpen om vast te stellen hoe hoog het CO2-budget mag zijn voor een programma?
- 2a. Hoe gaan jullie opdrachtgevers helpen om te controleren of het onderdeel van een offerte dat ingaat op de uit te stoten CO2 realistisch is?
- 2b. Hoe gaan jullie opdrachtnemers helpen om een realistisch bod te kunnen doen en dit goed te onderbouwen?
3. Hoe gaan jullie opdrachtgevers helpen om de daadwerkelijke CO2-uitstoot te monitoren?

En nog als suggestie voor het team: ik zou niet toestaan dat een opdrachtnemer een overschrijding van het CO2 budget compenseert met het planten van bomen of soortgelijke wat meer discutabele oplossingen. De oplossing moet wat mij betreft gezocht worden binnen de projecten. Als dat echt niet haalbaar blijkt, dan was het oorspronkelijke budget te laag (daar kun je het over hebben) of heeft de opdrachtnemer er een potje van gemaakt, dat deze financieel mag compenseren.

Vragen vanuit de Masters – Andrea Chao

[Mr. Andrea Chao](#) is advocaat en partner bij Bird & Bird. Haar specialisme betreft het bouw- en aanbestedingsrecht, met een specifieke focus op complexe circulaire economie, utiliteit, water(veiligheid), infrastructuur, energie en andere bouw- en infraprojecten.

Ze is lid van de redactieraad van de Review Dutch Construction Law en lid van de Netherlands Council of the International Project Finance Association (IPFA). Als voorzitter van de internationale FIDIC (International Federation of Consulting Engineers) Task Group-17, is ze belast met het opstellen van de nieuw internationaal modelcontract over collaboratief contracteren.

1. Hoe ver zien jullie idealiter dat deze benadering wordt uitgerold? Wie zijn de organisaties die ermee aan de slag moeten gaan (OG'ers, ON'ers - maar wellicht ook stakeholders, financiers etc?), hoe groot is die groep en wat is ervoor nodig om die groep goed gepositioneerd te zetten om ermee aan de slag te kunnen gaan?
2. Welke 'culturele' verandering in de sector is nodig om dit gedachtegoed goed te laten landen? Welke vergelijkbare veranderingen zien jullie in de bouwsector die succesvol zijn geweest, en daar dus van te leren valt?
3. Hoe zien jullie (in meer concrete zin) de impact van deze innovatie op de formulering van EMVI criteria en contractuele voorwaarden? Belangrijk is immers dat het e.e.a. SMART en daarmee o.a. vergelijkbaar is geformuleerd, en verder dat EMVI beloftes ook nagekomen worden (of in ieder geval maximaal geprobeerd).

Vragen vanuit de Masters – Christophe Maria Ravesloot

[Prof. dr. drs. ir. Christoph Maria Ravesloot](#) studeerde architectuur aan de TU Delft en wetenschapsdynamica aan de UvA. Hij promoveerde aan de TU/e op onderzoek naar een managementtactiek voor versnelde realisatie van energieneutrale woningbouw en op interactieve constructieve aangepaste technologie.

Christoph verdiept zich sinds 1992 in zelfsturende en zelflerende management methodes en gebruikt de inzichten om projecten en programma's te versnellen. Bij Hogeschool Rotterdam, kenniscentrum Duurzame Havenstad houdt hij zich bezig met het versnellen van de verduurzaming van de bouwindustrie door gebruik te maken van BIM en andere ICT technologieën. Daarnaast is persoonlijke Effortless Coach voor managers en ondernemers die vastlopen in hun functioneren, hij onderwijst in Research Methodologie op diverse Master opleidingen en hij werkt aan een monumentale energieplus woningrenovatie met een adaptieve BIM gevel, die zich aanpast aan de esthetische beleving van de voorbijganger.

1. Het lijkt erop dat er in het design en build proces weinig verandert, behalve de manier waarop naar CO2 gekeken wordt en hoe daarmee gerekend wordt. Dat betekent dat gedrag alleen verandert als de kennis van de portfolio's via de CO2 portemonnee wordt gedeeld en geaccepteerd. Hoe zouden jullie als team de kennis van de portfolio's willen laten delen en accepteren?
2. Het is de vraag in hoeverre de kleine stapjes tot de juiste en gewenst versnelling leiden. Het idee lijkt gebaseerd op het niet te veel tegelijk willen veranderen en de traditionele processen op één punt te willen aanvullen met de CO2 portemonnee. Van de te verwachten opbrengst is geen uitwerking of onderbouwing gegeven.
3. Welke andere gedragingen en andere kennis is nodig bij medewerk(st)ers van de ketenpartners om deze kleine stappen mogelijk te maken. Hoe groot is de beloning als het lukt en vooral welke nieuwe frustraties lopen de teams op als het te langzaam gaat of niet lukt?

Vragen vanuit de Masters – Marc Ottelé

[Ass. prof dr. ir. Marc Ottelé](#) is ass. Professor aan de Technische Universiteit Delft en lead engineer bij Heijmans Infra. Zijn expertise omvat het internationaal opkomende wetenschapsgebied “Integrated durability and sustainability of the building envelope” dat de link en interactie tussen duurzaamheid en circulariteit niet alleen op materiaal-, gebouwelement- en constructieniveau, maar ook op het gebied van niveau van de gebouwde omgeving als geheel. Zijn huidige onderzoeks- (en onderwijs)activiteiten richten zich op de ‘groene buitenhuid’ bestaande uit het aanbrengen van levende vegetatie op de buitenhuid van gebouwen/constructies, met name op daken en gevels.

1. *“In de 1e fase geldt een grotere CO2 portemonnee dan in fase 2 en in fase 3 is de CO2 portemonnee het kleinst. Door de systematiek van de CO2 portemonnee leren ook opdrachtgevers omgaan met steeds strengere duurzaamheidseisen en –doelstellingen”.* **Vraag:** Technische levensduur en bijbehorende milieu impact zijn aan elkaar gekoppeld, Op welke wijze wordt geborgd per voorgestelde fase van vermindering van de CO2 portemonnee dat de gevraagde/vereiste technische levensduur gelijkwaardig blijft?

2. Er wordt middels de portemonnee erg gestuurd op verlaging van CO2 binnen projecten terwijl ook gesproken wordt over de MKI-waarde wat mijn inziens meer indicatoren omvat dan CO2, kan verduidelijkt worden waarop gestuurd gaat worden? Daarnaast lijkt er geen ruimte te zijn voor andere instrumenten om duurzaamheid/circulariteit innovaties te stimuleren waaronder bv demontabel bouwen, klopt dit?

3. Binnen het implementatiekader wordt niet duidelijk wie risicodrager is binnen het concept zowel van de ingebrachte innovatie als het niet behalen van de doelen, ligt dit volledig bij een marktpartij, volledig bij de opdrachtgever of wordt dit gezamenlijk gedragen?

